

01C

सामुदायिक, धार्मिक तथा संस्थागत विद्यालयहरुको समग्र
शैक्षिक, भौतिक तथा व्यवस्थापकीय समस्या सुधार सम्बन्धी

अध्ययन प्रतिवेदन

२०८२

रतुवामाई नगरपालिका
नगरकार्यपालिकाको कार्यालय
सिजुवा मोरङ

Ravi
२०२१/११/०३
रविन्द्र कुमार पण्डित
शिक्षा अधिकृत(आठौं)

भूमिका

संविधानबाट प्रदान गरिएका शिक्षा सम्बन्धी आधारभूत तथा माध्यमिक तहसम्मको हक सुनिश्चित गर्न स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनको दफा ११ (अ) ले २३ वटा अधिकार स्थानीय तहको सरकारलाई दिएको छ । उक्त अधिकार अन्तर्गत विद्यालयको भौतिक पूर्वाधारको व्यवस्था, आर्थिक, सामाजिक र भौतिक व्यवस्थापन, गुणस्तरीय शिक्षा, विद्यालयको मानव स्रोतको व्यवस्था र व्यवस्थापन, शिक्षकहरूको तालिम, विद्यालयसित सम्बन्धित सम्पत्तिको सुरक्षा, संरक्षण र व्यवस्थापन, मातृभाषामा शिक्षा दिने विद्यालयको अनुमति, अनुगमन तथा व्यवस्थापन, प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको योजना तर्जुमा, सञ्चालन, अनुमति, अनुगमन, मूल्यांकन र नियमन लगायतका थुप्रै विषयहरु रहेका छन् ।

शिक्षाको अधिकार सुनिश्चित गरी स्थानीय तहको विकास र समृद्धिलाई सुनिश्चित गर्न उपलब्ध स्रोत, साधन, भौतिक पूर्वाधार, आर्थिक, सामाजिक विकास आदिलाई मध्यनजर गरी विद्यालयलाई समुदाय विकासको केन्द्रमा राखेर शिक्षा र समृद्धिको स्पष्ट खाका कोर्न हरेक स्थानीय तहबाट यस विषयमा परिस्थितिमा अति आवश्यक रहेको छ । किनकी नेपालको संविधानको भाग ३ मौलिक हक अन्तर्गत धारा ३१ मा शिक्षा सम्बन्धी हकमा प्रत्येक नागरिकलाई आधारभूत शिक्षामा पहुँचको हक हुनेछ भनिएको छ त्यसैले हालको विषयमा परिस्थितिमा स्थानीय सरकार हरेक विद्यार्थीको घर आँगनमा पुगी शिक्षामा पहुँचको हक दिलाउनु जरुरी छ ।

शिक्षामा लगानी विना कुनैपनि स्थानीय तहले आफ्नो शक्ति र सामर्थ्यको विकास गर्न सक्दैनन् । सामर्थ्य विना समृद्धिको सपना पनि साकार पार्न कठिन हुन्छ । हालको परिस्थितिमा पनि स्थानीय तहमा शिक्षाको विकासलाई सुनिश्चित गर्न बालबालिका, शिक्षक, अभिभावक, स्थानीय समुदायको सक्रिय सहभागिता, साथै स्थानीय सरोकारवाला निकायहरूको सक्रिय सहभागिता र स्थानीय तहको उत्तरदायीपूर्ण भूमिका अपरिहार्य हुन्छ । तब मात्र शिक्षण सिकाइ लाई सबैको पहुँचमा पुर्याइ उत्कृष्ट र अर्थपूर्ण बनाउन सकिन्छ ।

परिचय

मोरङको रतुवामाई नगरपालिका जिल्लाको दक्षिण पूर्वी भागमा पर्दछ । यो नगरपालिकाको सबै भूभाग सम्म परेको तराईको क्षेत्रमा अवस्थित छ । मोरङको सिजुवा, वरडंगा (१,४,५,७), गोविन्दपुर(१,३,४,७), झुर्किया, महादेवा र इटहरा लगायतका क्षेत्रलाई मिलाएर यो नगरपालिका स्थापना गरिएको हो । यस भेगमा अघि धेरै पहिलादेखि मानिसहरूको बसोबास भएको देखिन्छ । अघि मोरङ भेगमा झाडीका रुपमा रहँदा पनि यस भेगका खोला किनाराहरूमा स्थानीय आदिवासीहरूको बसोबास थियो । यस नगरपालिका भित्रका विभिन्न भागमा अहिले पनि त्यस्तो पुरानो बसोबासको केन्द्रका अवशेषहरू पाउन सकिन्छ । रतुवा र बक्राहा खोलाको बीच तथा मोरङको दक्षिणपूर्वी भागमा यो नगरपालिका अवस्थित छ ।

रतुवामाई नगरपालिका भित्र ४१ वटा सामुदायिक, २७ वटा संस्थागत तथा ७ वटा धार्मिक विद्यालयहरू सञ्चालनमा रहेका छन् । समग्र विद्यालयहरूको विकासबाट मात्र शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्न सकिन्छ । यसर्थ सम्पूर्ण विद्यालयहरूको यथार्थ अवस्थाको अध्ययन गरी समग्र शैक्षिक विकास गर्नका लागि चाल्नु पर्ने कदमका बारेमा नगर शिक्षा समितिको मिति: २०८२/०३/१७ गतेको बैठकले सामाजिक समितिका संयोजक श्री हरि बहादुर राईको संयोजकत्वमा ५ सदस्यीय समितिलाई कार्यदेश प्राप्त भएको थियो । उक्त कार्यदेश बमोजिम पहिलो चरणमा संस्थागत र दोश्रो चरणमा सामुदायिक तथा धार्मिक विद्यालयहरूको स्थलगत अनुगमन तथा निरीक्षण गरियो, जसको मिति: २०८२/०४/०९ गतेदेखि २०८२/०५/१७ गतेसम्म अनुगमन, निरीक्षण तथा अन्तरक्रिया गरी यथार्थ वस्तुस्थितिको विषयमा जानकारी हासिल गरियो।

अध्ययनका उद्देश्यहरू:

रतुवामाई नगरपालिका नगर शिक्षा समितिको निर्णयानुसार यस नगरपालिका अन्तर्गतका सामुदायिक, संस्थागत तथा धार्मिक विद्यालयहरूको समग्र शैक्षिक सुधारका लागि देखिएका समस्याहरू तथा समाधानका उपायहरू सहितको प्रतिवेदन पेश गर्ने कार्यक्षेत्र निर्धारण गरी अध्ययन गर्न गठित समितिले अध्ययन गर्नुको उद्देश्यहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।

१. सामुदायिक, संस्थागत तथा धार्मिक विद्यालयको वास्तविक अवस्था पत्ता लगाउनु
२. विद्यालयको शैक्षिक, भौतिक तथा व्यवस्थापकीय पक्षहरूको सुक्ष्म अध्ययन तथा अवलोकन गर्नु
३. शैक्षिक समस्या तथा चुनौतिहरू पत्ता लगाउनु
४. समग्र शैक्षिक विकासका लागि सुधारका उपायहरू पहिचान गर्नु
५. सामुदायिक विद्यालय प्रति आम अभिभावकहरूको धाराणा सकारात्मक बनाउनु
६. समग्र विद्यालय शिक्षा प्रणालीमा गुणात्मक परिवर्तन ल्याउनु ।

अध्ययन विधि:

रतुवामाई नगरपालिका भित्रका सम्पूर्ण विद्यालयहरूको वास्तविक अवस्था पहिचान गरी समस्या तथा समाधानका उपायहरू पहिल्याउन अध्ययन समितिले निम्नानुसारका अध्ययन विधि प्रयोग गरिएको थियो ।

१. स्थलगत अध्ययन तथा अवलोकन
२. कक्षा अवलोकन
३. अन्तरबार्ता
४. शिक्षक, वि. व्य. स. तथा अन्य सरोकारवालसँग अन्तरक्रिया तथा छलफल

अध्ययनका सीमाहरू:

रतुवामाई नगरपालिका भित्रका सम्पूर्ण विद्यालयहरूको वास्तविक अवस्था पहिचान गरी समस्या तथा समाधानका उपायहरू पहिल्याउन अध्ययन समितिले निम्नानुसारका सिमा निर्धारण गरी अध्ययनलाई सिमित गरिएको थियो ।

१. विद्यालयमा भर्ना हाजिरी रजिष्टरमा विद्यार्थीहरूको विवरण र दैनिक अवस्थिति विवरण ।
२. दिवा खाजा सम्बन्धी व्यवस्थापकीय अवस्थाको विवरण ।
३. विद्यालयको व्यवस्थापकीय पक्षहरू वि. व्य. स. गठन, सामाजिक परीक्षण, लेखा परीक्षण गुनासो सुनुवाईको व्यवस्था, सुचना अधिकारीको व्यवस्था, सहायक प्रधानाध्यापकको व्यवस्था, शिक्षक बैठक इत्यादी ।
४. विद्यालयको भौतिक अवस्था: विद्यालय भवन, कक्षा कोठा, विद्यालयको जग्गा जमिनको विवरण, शौचालय शुद्ध पिउने पानी टिनको छानाको अवस्था आदि ।
५. विद्यालयको शैक्षिक पक्षहरूको कक्षाकोठा व्यवस्थापन, विज्ञान प्रयोगशाला, कम्प्युटर ल्याब व्यवस्थापन कार्यालय व्यवस्थापन इत्यादी।

सामुदायिक विद्यालयहरूको शैक्षिक संरचनाको वस्तुगत विवरण

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	भवनको अवस्था	दिनको अवस्था	घरामाको अवस्था	खानेपानको अवस्था	शौचालयको अवस्था	कक्षाकोठाको अवस्था	विद्यमान डेस्क बेच्य प्रयोगशाला	गत आ.क. को ले.प.	वार्षिक आन्तरिक आम्दानि, जग्गा	इन्टरनेट सम्प्युटर	अवस्था	पंखा	अवस्था	पुस्तकालय	शिक्षा खाजा
१	श्री जत्सेवा आधारभूत विद्यालय रुखामाई १	सामन्य मर्मत	राम्रो	अर्ध पूर्ण	टुबेल, फिल्टर	एटा प्रयोग नभएको	पर्याप्त नभएको	प. नभएको	भाएको	० (० विद्या ३ कक्षा ० घुर्)	भाएको	१	प्रयोग नभएको	२ मर्मत	नभएको	अभिभावक मार्फत
२	श्री जत्सेवा आधारभूत विद्यालय रुखामाई २	सामन्य मर्मत	राम्रो	पूर्ण	टुबेल, फिल्टर	छात्रछात्रा दुबै भाएको	पर्याप्त नभएको	प. नभएको	भाएको	० (० विद्या २ कक्षा ० घुर्)	भाएको	१	५	५ नयाँ बजु	नभएको	अभिभावक मार्फत
३	श्री सावना आ.वि.	सामन्य मर्मत	राम्रो	अर्ध पूर्ण	टुबेल, फिल्टर	छात्रछात्रा दुबै भाएको	पर्याप्त नभएको	प. नभएको	भाएको	० (० विद्या १ कक्षा ० घुर्)	भाएको	२	६	२ मर्मत	नभएको	अभिभावक मार्फत
४	श्री जत्सेवा आधारभूत विद्यालय रुखामाई ३	सामन्य मर्मत	राम्रो	पूर्ण	टुबेल, फिल्टर	छात्रछात्रा दुबै भाएको	पर्याप्त नभएको	प. नभएको	भाएको	० (० विद्या ४ कक्षा ० घुर्)	भाएको	१	५	२ थपुने	नभएको	अभिभावक मार्फत
५	श्री सरस्वती बा. विद्यालय रुखामाई ४	सामन्य मर्मत	राम्रो	अर्ध पूर्ण	टुबेल, फिल्टर	छात्रछात्रा दुबै भाएको	पर्याप्त नभएको	प. नभएको	भाएको	१३९९७२२ (० विद्या ० कक्षा ० घुर्)	भाएको	२३	६०	१० मर्मत	भाएको	अभिभावक मार्फत
६	श्री डोरंगा आधारभूत विद्यालय रुखामाई ५	सामन्य मर्मत	राम्रो	पूर्ण	टुबेल, फिल्टर	अति आवश्यक	पर्याप्त नभएको	प. नभएको	भाएको	१००० (० विद्या १ कक्षा ० घुर्)	भाएको	१	१	१ मर्मत	नभएको	विद्यालय
७	श्री भवती आधारभूत विद्यालय रुखामाई ६	राम्रो	सामन्य	पूर्ण	टुबेल	छात्रछात्रा दुबै भाएको	पर्याप्त नभएको	पर्याप्त	भाएको	० (० विद्या ३ कक्षा ० घुर्)	भाएको	१	७	३ मर्मत	नभएको	विद्यालय
८	श्री जगत आ. वि. छलगाडी रुखामाई ७	राम्रो	विर्ण	अर्ध पूर्ण	टुबेल, फिल्टर	छात्रछात्रा दुबै भाएको	पर्याप्त नभएको	प. नभएको	भाएको	० (० विद्या ७ कक्षा ० घुर्)	भाएको	१	८	१ मर्मत	नभएको	विद्यालय
९	श्री धनु आधारभूत विद्यालय रुखामाई ८	राम्रो	राम्रो	पूर्ण	टुबेल, फिल्टर	छात्रछात्रा दुबै भाएको	पर्याप्त नभएको	पर्याप्त	भाएको	० (० विद्या १ कक्षा ० घुर्)	भाएको	१	९	१ मर्मत	नभएको	विद्यालय
१०	श्री मा. वि. केन्द्र नं. २ रुखामाई ९	विर्ण	राम्रो	अर्ध पूर्ण	टुबेल	छात्रछात्रा दुबै भाएको	पर्याप्त नभएको	पर्याप्त	नभएको	० (० विद्या ५ कक्षा ० घुर्)	भाएको	१	८	४ मर्मत	नभएको	विद्यालय
११	श्री बालविकास आ. विद्यालय रुखामाई १०	सामन्य मर्मत	विर्ण	पूर्ण	टुबेल, फिल्टर	अति आवश्यक	पर्याप्त नभएको	प. नभएको	भाएको	० (० विद्या ७ कक्षा ० घुर्)	भाएको	१	७	८ थपुने	नभएको	विद्यालय
१२	श्री वि.पी. आधारभूत विद्यालय रुखामाई ११	सामन्य मर्मत	राम्रो	पूर्ण	टुबेल	छात्रछात्रा दुबै भाएको	पर्याप्त नभएको	पर्याप्त	भाएको	० (० विद्या ३ कक्षा ० घुर्)	भाएको	१	४	४ थपुने	नभएको	विद्यालय
१३	श्री जतकी आधारभूत विद्यालय रुखामाई १२	सामन्य मर्मत	राम्रो	पूर्ण	टुबेल	छात्रछात्रा दुबै भाएको	पर्याप्त नभएको	पर्याप्त	भाएको	० (० विद्या कक्षा १, ५ घुर्)	नभएको	नभएको	२	१ मर्मत	नभएको	विद्यालय
१४	श्री लक्ष्मी आधारभूत विद्यालय रुखामाई १३	विर्ण	राम्रो	पूर्ण	टुबेल, फिल्टर	नयाँ तर अपुरो	पर्याप्त नभएको	पर्याप्त	भाएको	० (० विद्या ४ कक्षा १, ५ घुर्)	भाएको	१	१३	१ मर्मत	नभएको	अभिभावक मार्फत
१५	श्री धनु आधारभूत विद्यालय रुखामाई १४	सामन्य मर्मत	विर्ण	अर्ध पूर्ण	टुबेल, फिल्टर	छात्रछात्रा दुबै भाएको	पर्याप्त नभएको	पर्याप्त	भाएको	० (० विद्या १, ५ कक्षा घुर्)	भाएको	१	१३	४ मर्मत	नभएको	अभिभावक मार्फत
१६	श्री मा. वि. मुक्तिनाथ रुखामाई १५	राम्रो	सामन्य	अर्ध पूर्ण	टुबेल, फिल्टर	छात्रछात्रा दुबै भाएको	पर्याप्त नभएको	पर्याप्त	भाएको	० (० विद्या ३ कक्षा ० घुर्)	भाएको	१	११	४ मर्मत	नभएको	विद्यालय
१७	श्री महालक्ष्मण आ. विद्यालय रुखामाई १६	राम्रो	राम्रो	अर्ध पूर्ण	टुबेल	छात्रछात्रा दुबै भाएको	पर्याप्त नभएको	पर्याप्त	भाएको	४९१००० (१६ विद्या ० कक्षा ० घुर्)	भाएको	१०	२८	३ मर्मत	नभएको	विद्यालय
१८	श्री जत्सेवा आधारभूत विद्यालय रुखामाई १७	राम्रो	राम्रो	अर्ध पूर्ण	टुबेल, फिल्टर	छात्रछात्रा दुबै भाएको	पर्याप्त नभएको	पर्याप्त	भाएको	० (० विद्या १, १ कक्षा ० घुर्)	भाएको	१	८	१ मर्मत	नभएको	अभिभावक मार्फत
१९	श्री आधारभूत विद्यालय लारीकट्टा रुखामाई १८	विर्ण	विर्ण	सामन्य	टुबेल	अति आवश्यक	पर्याप्त नभएको	पर्याप्त	नभएको	० (० विद्या ६ कक्षा १, ६ घुर्)	भाएको	३	६	१ मर्मत	नभएको	विद्यालय
२०	श्री मा. वि. सेटी गोविन्दपुर रुखामाई १९	विर्ण	विर्ण	अर्ध पूर्ण	टुबेल	निर्माण हुँदै	पर्याप्त नभएको	प. नभएको	भाएको	१,५०,००० (२ विद्या १७ कक्षा १, ३ घुर्)	भाएको	१	११	मर्मत	नभएको	अभिभावक मार्फत
२१	श्री मा. वि. सेटी गोविन्दपुर रुखामाई २०	राम्रो	राम्रो	पूर्ण	टुबेल, पार, फिल्टर	छात्रछात्रा दुबै भाएको	पर्याप्त नभएको	पर्याप्त	भाएको	१२००० (४ विद्या ० कक्षा ० घुर्)	भाएको	१०	२१	११ मर्मत	भाएको	अभिभावक मार्फत

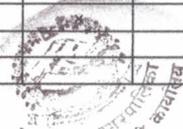
साम्दायिक विद्यालय तर्फ विद्यार्थी तथा शिक्षक विवरण

क्र.सं	विद्यालयको नाम	ठेगाना	सञ्चालित कक्षा	रजिस्टरमा भएको संख्या	आ. उ. सं.	शिक्षक दरबन्दी	संख्या	कायम कक्षा	कैफियत
१	शारदा आ.वि.सोनापुर	रतुवामाई-१	नर्सरी+के.जी	५०	३६	प्रा.वि.	२	✓	
			कक्षा:-१	२१	१८	राहात	५	✓	
			कक्षा:-२	१०	८	वाल शिक्षक	२	✓	
			कक्षा:-३	९	८	नगर शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-४	१४	१२	विद्यालय सहयोगी	१	✓	
			कक्षा:-५						
	जम्मा			१०४	८२				
२	जनता आ.वि.सोनापुर	रतुवामाई-१	नर्सरी+के.जी	३५	२१	प्रा.वि.	३	✓	
			कक्षा:-१	१५	११	राहात		✓	
			कक्षा:-२	१७	८	वाल शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-३	१२	७	नगर शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-४	१३	६	विद्यालय सहयोगी	१	✓	
			कक्षा:-५						
	जम्मा			९२	५३				
३	जनसेवा आ.वि.चुनिमारी	रतुवामाई-१	नर्सरी+के.जी	५५	३७	प्रा.वि.	१	✓	
			कक्षा:-१	२०	१४	राहात	१	✓	
			कक्षा:-२	१९	१९	वाल शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-३	१५	१३	नगर शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-४	१४	१३	विद्यालय सहयोगी	१	✓	
			कक्षा:-५						
	जम्मा			१२३	९६				
४	जन कल्याण आ.वि.छेतन	रतुवामाई-१	नर्सरी+के.जी	८१		प्रा.वि.	३	✓	
			कक्षा:-१	१६		राहात	१	✓	
			कक्षा:-२	१३		वाल शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-३	१०		नगर शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-४	१२		विद्यालय सहयोगी	१	✓	
			कक्षा:-५						
	जम्मा			१३२					
५	जनता आ.वि.मजुरामारी	रतुवामाई-२	नर्सरी+के.जी	३०	१९	प्रा.वि.	३	✓	
			कक्षा:-१	९	४	राहात	०	✓	
			कक्षा:-२	८	४	वाल शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-३	११	९	नगर शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-४	१३	७	विद्यालय सहयोगी	१	✓	
			कक्षा:-५						
	जम्मा			७१	४३				
६	भगवती आ.वि.डोरिया	रतुवामाई-२	नर्सरी+के.जी	२४	८	प्रा.वि.	४	✓	
			कक्षा:-१	१७	१०	राहात	०	✓	
			कक्षा:-२	९	७	वाल शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-३	१३	११	नगर शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-४	१४	११	विद्यालय सहयोगी	१	✓	
			कक्षा:-५	९	९			×	
	जम्मा			८६	५६				
७	डोरिया आ.वि.डोरिया	रतुवामाई-२	नर्सरी+के.जी	४८	१५	प्रा.वि.	४	✓	१ रिक्त रहेको
			कक्षा:-१	१४	५	राहात	०	✓	
			कक्षा:-२	१७	१३	वाल शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-३	१०	५	नगर शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-४	११	५	विद्यालय सहयोगी	१	✓	
			कक्षा:-५	१०	६			✓	
	जम्मा			११०	४९				
८	वालविकाश आ.वि.चौकीघाट	रतुवामाई-३	नर्सरी+के.जी	२२	१३	प्रा.वि.	४	✓	
			कक्षा:-१	१५	८	राहात	०	✓	
			कक्षा:-२	१२	७	वाल शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-३	१०	५	नगर शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-४	१२	७	विद्यालय सहयोगी	१	✓	
			कक्षा:-५						
	जम्मा			७१	४०				
९	जनता आ.वि.छलगाछी	रतुवामाई-३	नर्सरी+के.जी						

सिजुवा, मंसिर २०७३

			नर्सरी+के.जी	३१	२४	प्रा.वि.	४	✓	१ रिक्त रहेको
			कक्षा:-१	१७	१४	राहात	०	✓	
			कक्षा:-२	१६	१२	वाल शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-३	१३	११	नगर शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-४	१४	११	विद्यालय सहयोगी	१	✓	
			कक्षा:-५	११	८			✓	
			जम्मा		१०२				
१०	वि.पि. आ.वि. मिर्चाडाँगी	रतुवामाई-३							
			नर्सरी+के.जी	१७	१०	प्रा.वि.	१	✓	
			कक्षा:-१	४	२	राहात	०	✓	
			कक्षा:-२	४	४	वाल शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-३	३	१	नगर शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-४			विद्यालय सहयोगी	१		
			कक्षा:-५						
			जम्मा		२८	१७			
११	भानु आ.वि. पिडाली	रतुवामाई-३							
			नर्सरी+के.जी	२०	१७	प्रा.वि.	४	✓	२ जना करार
			कक्षा:-१	१०	५	राहात	०	✓	
			कक्षा:-२	१२	४	वाल शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-३	१४	११	नगर शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-४	१९	१०	विद्यालय सहयोगी	१	✓	
			कक्षा:-५	१३	१०			✓	
			जम्मा		८८	५७			
१२	जनसेवा आ.वि.काठगाडा	रतुवामाई-४							
			नर्सरी+के.जी	२९	१५	प्रा.वि.	३	✓	
			कक्षा:-१	८	६	राहात	१	✓	
			कक्षा:-२	७	५	वाल शिक्षक	१	×	
			कक्षा:-३	९	६	नगर शिक्षक	१	×	
			कक्षा:-४	८	५	विद्यालय सहयोगी	१	×	
			कक्षा:-५	१२	१०			×	
			जम्मा		७३	४७			
१३	महाराजधान आ.वि.पायामारी	रतुवामाई-४							
			नर्सरी+के.जी	२८	९	प्रा.वि.	४	✓	
			कक्षा:-१	५	१	राहात	०	✓	
			कक्षा:-२	३	१	वाल शिक्षक	१	×	
			कक्षा:-३	७	१	नगर शिक्षक	१	×	
			कक्षा:-४	१०	४	विद्यालय सहयोगी	१	×	
			कक्षा:-५	७	४			×	
			जम्मा		६०	२०			
१४	भानु आ.वि. फोक्टियाटोल	रतुवामाई-४							
			नर्सरी+के.जी	३६	२४	प्रा.वि.	१	✓	
			कक्षा:-१	९	७	राहात	१	✓	
			कक्षा:-२	४	४	वाल शिक्षक	१	×	
			कक्षा:-३	५	४	नगर शिक्षक	१	×	
			कक्षा:-४			विद्यालय सहयोगी	१		
			कक्षा:-५						
			जम्मा		५४	३९			
१५	जानकी आ.वि.सिँघाडी	रतुवामाई-४							
			नर्सरी+के.जी	५७	३६	प्रा.वि.	२	✓	१ जना करार
			कक्षा:-१	१२	१०	राहात	१	✓	
			कक्षा:-२	१९	१४	वाल शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-३	१७	१४	नगर शिक्षक	२	✓	
			कक्षा:-४	१९	१४	विद्यालय सहयोगी	१	✓	
			कक्षा:-५	२१	१७			✓	
			जम्मा		१४५	१०५			
१६	लक्ष्मी आ.वि. सिँघाडी	रतुवामाई-४							
			नर्सरी+के.जी	२८	१७	प्रा.वि.	३	✓	
			कक्षा:-१	१३	८	राहात	१	✓	
			कक्षा:-२	१२	७	वाल शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-३	१५	१३	नगर शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-४	१३	१३	विद्यालय सहयोगी	१	✓	
			कक्षा:-५	१०	७			✓	
			जम्मा		९१	६५			
१७	आधारभूत विद्यालय लारीकट्टा	रतुवामाई-५							
			नर्सरी+के.जी	४३	३०	प्रा.वि.	२	✓	
			कक्षा:-१	१५	१३	राहात	२	✓	
			कक्षा:-२	१०	६	वाल शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-३	१४	१३	नगर शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-४	७	७	विद्यालय सहयोगी	१	✓	
			कक्षा:-५	९	७			✓	
			जम्मा		९८	७६			

१८	ओमकारेश्वर अ.वि.	रतुवामाई-५	नर्सरी+के.जी	६	४	प्रा.वि.	२	✓	१ रिक्त रहेको
			कक्षा:-१	५	५	राहात	१	✓	
			कक्षा:-२	४	३	वाल शिक्षक	१	×	
			कक्षा:-३	४	२	नगर शिक्षक	१	×	रिक्त
			कक्षा:-४	९	७	विद्यालय सहयोगी	१	×	
			कक्षा:-५	२	२			×	
	जम्मा			३०	२३				
१९	कालिका आ.वि.	रतुवामाई-६	नर्सरी+के.जी	१६	९	प्रा.वि.	२	✓	
			कक्षा:-१	१०	९	राहात	१	✓	
			कक्षा:-२	४	३	वाल शिक्षक	१	×	
			कक्षा:-३	९	९	नगर शिक्षक	१	×	
			कक्षा:-४	७	६	विद्यालय सहयोगी	१	×	
			कक्षा:-५	४	३			×	
	जम्मा			५०	३९				
२०	संस्कृत आ.वि.	रतुवामाई-७	नर्सरी+के.जी	९४	७८	प्रा.वि.	४	✓	
			कक्षा:-१	२७	२४	राहात	०	✓	
			कक्षा:-२	१७	१५	वाल शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-३	१९	१७	नगर शिक्षक	३	✓	
			कक्षा:-४	२४	२३	विद्यालय सहयोगी	१	✓	
			कक्षा:-५	१२	१२			✓	
			कक्षा:-६	१७	१६			✓	
			कक्षा:-७	१०	७			✓	
			कक्षा:-८						
	जम्मा			२२०	१९२				
२१	जनता आ.वि.डांगीटोल	रतुवामाई-७	नर्सरी+के.जी	३२	२२	प्रा.वि.	२	✓	
			कक्षा:-१	१३	१०	राहात	१	✓	
			कक्षा:-२	८	७	वाल शिक्षक	१	×	
			कक्षा:-३	९	८	नगर शिक्षक	१	×	
			कक्षा:-४	११	८	विद्यालय सहयोगी	१	×	
			कक्षा:-५	११	८			×	
	जम्मा			८४	६३				
२२	हिमालय आ.वि.	रतुवामाई-७	नर्सरी+के.जी	३१	१९	प्रा.वि.	३	✓	
			कक्षा:-१	१०	७	राहात	२	✓	
			कक्षा:-२	७	७	वाल शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-३	१५	१३	नगर शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-४	५	५	विद्यालय सहयोगी	१	×	
			कक्षा:-५	७	७			×	
	जम्मा			७५	५८				
२३	महेन्द्र आ.वि.	रतुवामाई-८	नर्सरी+के.जी	१७	१३	प्रा.वि.	४	✓	नि.मा.वि.-१ अंग्रेजी
			कक्षा:-१	७	७	राहात	निमावि-१	✓	नेपाली
			कक्षा:-२	८	७	वाल शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-३	४	४	नगर शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-४	८	७	विद्यालय सहयोगी	१	✓	
			कक्षा:-५	८	७			✓	
			कक्षा:-६	१०	१०			×	
			कक्षा:-७	८	८			×	
			कक्षा:-८	६	७			×	
	जम्मा			७६	७०				
२४	पाथिभरा आ.वि.	रतुवामाई-८	नर्सरी+के.जी	८	३	प्रा.वि.	३	✓	
			कक्षा:-१	१	१	राहात		✓	
			कक्षा:-२	०	०	वाल शिक्षक	१	×	
			कक्षा:-३	३	२	नगर शिक्षक	१	×	
			कक्षा:-४	२	०	विद्यालय सहयोगी	१	×	
			कक्षा:-५	०	०			×	
	जम्मा			१४	६				
२५	कठनु आ.वि.	रतुवामाई-८	नर्सरी+के.जी	२५	१५	प्रा.वि.	४	✓	
			कक्षा:-१	४	४	राहात		✓	
			कक्षा:-२	७	५	वाल शिक्षक	१	×	
			कक्षा:-३	५	४	नगर शिक्षक	१	×	
			कक्षा:-४	४	२	विद्यालय सहयोगी	१	×	
			कक्षा:-५	२	१				
	जम्मा			४७	३१				
२६	वालविकास आ.वि.	रतुवामाई-९							

			नर्सरी+के.जी	१३	७	प्रा.वि.	३	✓	१ जना करार
			कक्षा:-१	६	६	राहात		✓	
			कक्षा:-२	८	७	वाल शिक्षक	२	✓	
			कक्षा:-३	११	१०	नगर शिक्षक	२	✓	
			कक्षा:-४	७	६	विद्यालय सहयोगी	१	✓	
			कक्षा:-५	९	६			✓	
			कक्षा:-६	१२	१०			✓	
			कक्षा:-७	१२	११			✓	
			जम्मा	७८	६३				
२७	रत्नडिक आ.वि.	रतुवामाई-९	नर्सरी+के.जी	१६	१४	प्रा.वि.	३	✓	
			कक्षा:-१	५	५	राहात		✓	
			कक्षा:-२	१०	८	वाल शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-३	१०	१०	नगर शिक्षक	२	✓	
			कक्षा:-४	६	२	विद्यालय सहयोगी	१	✓	
			कक्षा:-५	१५	१४			✓	
			जम्मा	१४०	११६				
२८	हिमालय आ.वि.	रतुवामाई-१०							
			नर्सरी+के.जी	२७	२२	प्रा.वि.	४	✓	१ जना करार
			कक्षा:-१	८	८	निमावि	४	✓	१ जना करार
			कक्षा:-२	७	४	वाल शिक्षक	१	✓	
			कक्षा:-३	७	७	नगर शिक्षक	२	✓	
			कक्षा:-४	१२	१०	विद्यालय सहयोगी	१	✓	
			कक्षा:-५	११	१०			✓	
			कक्षा:-६	१२	१०			✓	
			कक्षा:-७	१३	१०			✓	
			कक्षा:-८	११	८			✓	
			जम्मा	१०८	८९				

सामुदायिक तर्फ माघमिक विद्यालयहरूको विद्यार्थी तथा शिक्षक विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	ठेगाना	कक्षा	जम्मा संख्या	उपस्थिती	शिक्षक दरबन्दी	संख्या	कैफियत
१	सरस्वती मा.वि.कल्याणपुर	रतुवामाई-१	नर्सरी:-	४२	२८	प्रा.वि (स्थायी)	६	
			कक्षा:-१	२४	१६	नि.मा.वि.(स्थायी)	४	
			कक्षा:-२	३३	२३	मा.वि	४	
			कक्षा:-३	३०	२२	राहत/अनुदान	प्रावि-१ निमावि-१ मावि-१ उच्च मावि-२	
			कक्षा:-४	३२	२५	बाल शिक्षक	१	
			कक्षा:-५	७३	५६	नगर शिक्षक	१	
			कक्षा:-६	८२	७८	लेखा सहायक	१	
			कक्षा:-७	५८	४३	विद्यालय सहयोगी	१	
			कक्षा:-८	८४	७२			
			कक्षा:-९	७३	५९			
	कक्षा:-१०	३१	२४					
	जम्मा		५६२	४४६				
२	मा.वि.केन्द्र-२ महादेवा	रतुवामाई-३	नर्सरी:-	२७	१५	प्रा.वि (स्थायी)	६	
			कक्षा:-१	८	३	नि.मा.वि.(स्थायी)		
			कक्षा:-२	९	३	मा.वि		
			कक्षा:-३	८	७	राहत/अनुदान	प्रावि-१ निमावि-२ मावि-३	
			कक्षा:-४	९	६	बाल शिक्षक	१	
			कक्षा:-५	२७	१९	नगर शिक्षक	२	
			कक्षा:-६	२७	१५	लेखा सहायक	१	
			कक्षा:-७	२१	६	विद्यालय सहयोगी	१	
			कक्षा:-८	२९	२१			
			कक्षा:-९	१७	२			
	कक्षा:-१०	२०	६					
	जम्मा		२०२	१०३				
३	मा.वि. झुक्रिया	रतुवामाई-४	नर्सरी:-	४४	३३	प्रा.वि (स्थायी)	५	
			कक्षा:-१	२८	१९	नि.मा.वि.(स्थायी)	६	
			कक्षा:-२	१९	१९	मा.वि	५	१ रिक्त रहेको
			कक्षा:-३	१७	१७	राहत/अनुदान	१	
			कक्षा:-४	१८	१७	बाल शिक्षक	१	
			कक्षा:-५	३७	३५	नगर शिक्षक	२	
			कक्षा:-६	७३	७०	लेखा सहायक	१	
			कक्षा:-७	८१	८१	विद्यालय सहयोगी	१	
			कक्षा:-८	६१	५६			
			कक्षा:-९	५७	५६			
	कक्षा:-१०	३५	३४					
	जम्मा		४७०	४३७				
४	मा.वि. लेटी गोविन्दुर	रतुवामाई-५	नर्सरी:-	७९		प्रा.वि (स्थायी)	५	
			कक्षा:-१	२०		नि.मा.वि.(स्थायी)	२	
			कक्षा:-२	१९		मा.वि	१	
			कक्षा:-३	२०		राहत/अनुदान	निमावि-१ मावि-२	
			कक्षा:-४	२६		बाल शिक्षक	१	
			कक्षा:-५	१५		नगर शिक्षक	१	
			कक्षा:-६	१७		लेखा सहायक	१	
			कक्षा:-७	१४		विद्यालय सहयोगी	१	
			कक्षा:-८	१९				
			कक्षा:-९	१९				
	कक्षा:-१०	७						
	जम्मा		२५५					
५	सुनवर्षी मा.वि.	रतुवामाई-५						

रतुवामाई-५
सुनवर्षी मा.वि.
संख्या: २५५
उपस्थिती: ४३७

			कक्षा:-२	१२	९	मा.वि	३	१ करार
			कक्षा:-३	१४	९	राहत/अनुदान	मा.वि. -२	
			कक्षा:-४	२०	१२	बाल शिक्षक	१	
			कक्षा:-५	३१	२२	नगर शिक्षक	१	
			कक्षा:-६	३७	२७	लेखा सहायक	१	
			कक्षा:-७	५६	४६	विद्यालय सहयोगी	१	
			कक्षा:-८	५३	५३			
			कक्षा:-९	३६	३३			
			कक्षा:-१०	३५	३४			
	जम्मा			३३०	२७५			
१०	दुर्गा मा.वि.	रतुवामाई-८						
			नर्सरी:-	३३	२२	प्रा.वि (स्थायी)	८	
			कक्षा:-१	१३	११	नि.मा.वि.(स्थायी)	१	करार
			कक्षा:-२	१५	१३	मा.वि		
			कक्षा:-३	१३	१२	राहत/अनुदान	प्रा.वि.-१ निमावि-२ मावि-३	
			कक्षा:-४	१९	१७	बाल शिक्षक	१	
			कक्षा:-५	२४	२०	नगर शिक्षक	१	
			कक्षा:-६	३१	२७	लेखा सहायक	१	
			कक्षा:-७	३२	२६	विद्यालय सहयोगी	१	
			कक्षा:-८	३३	२७			
			कक्षा:-९	६४	५४			
			कक्षा:-१०	४५	३७			
	जम्मा			३२२	२६६			
११	सरस्वती मा.वि.	रतुवामाई-८						
			नर्सरी:-	२०	१९	प्रा.वि (स्थायी)	६	
			कक्षा:-१	१७	१५	नि.मा.वि.(स्थायी)	५	
			कक्षा:-२	११	१०	मा.वि	५	१ करार
			कक्षा:-३	११	११	राहत/अनुदान	उच्च मावि-२ जना करार	
			कक्षा:-४	१८	१६	बाल शिक्षक	१	
			कक्षा:-५	२३	२३	नगर शिक्षक	१	
			कक्षा:-६	४८	४१	लेखा सहायक	१	
			कक्षा:-७	२८	२२	विद्यालय सहयोगी	१	
			कक्षा:-८	६१	४८			
			कक्षा:-९	६०	५२			
			कक्षा:-१०	८०	६२			
	जम्मा			३७७	३१९			
१२	जनता मा.वि.	रतुवामाई-९						
			नर्सरी:-	३२	२५	प्रा.वि (स्थायी)	७	
			कक्षा:-१	२३	२३	नि.मा.वि.(स्थायी)	२	अग्रजी दोहोरो
			कक्षा:-२	२६	२२	मा.वि	१	
			कक्षा:-३	२९	२४	राहत/अनुदान	प्रा.वि.-१ निमावि-२ मावि-२	
			कक्षा:-४	२९	२७	बाल शिक्षक	१	
			कक्षा:-५	३७	२८	नगर शिक्षक	१	
			कक्षा:-६	३८	३३	लेखा सहायक	१	
			कक्षा:-७	३०	२४	विद्यालय सहयोगी	१	
			कक्षा:-८	३८	३४			
			कक्षा:-९	४५	३६			
			कक्षा:-१०	३४	३३			
	जम्मा			३६१	३०९			
१३	महेन्द्र मा.वि.	रतुवामाई-१०						
			नर्सरी:-	२६	२२	प्रा.वि (स्थायी)	९	
			कक्षा:-१	१६	१२	नि.मा.वि.(स्थायी)	४	अग्रजी दोहोरो
			कक्षा:-२	२०	१८	मा.वि		
			कक्षा:-३	१५	१३	राहत/अनुदान	प्रा.वि.-१,मा.वि.-१ प्रा.विधिक-१	

धार्मिक विद्यालयहरूको विद्यार्थी विवरण

क्र.सं	विद्यालयको नाम	ठेगाना	विद्यार्थी संख्या	रजिस्टरमा भएको संख्या	आजको उपस्थित संख्या	शिक्षक दरबन्दी	संख्या	कैफियत
१	नेपाली रमानिया मदरसा	रतुवामाई-२	नर्सरी:-	४६	उपस्थित नभएको	प्रा.वि.	०	
			कक्षा:-१	२९		राहात		
			कक्षा:-२	१३		वाल शिक्षक		
			कक्षा:-३	१०		नगर शिक्षक		
			कक्षा:-४	१०		लेखा सहायक		
जम्मा				१०८		विद्यालय सहयोगी		
२	मदरसाअहले सुन्नत गरीब नवाज	रतुवामाई-२	नर्सरी:-	५२	उपस्थित नभएको	प्रा.वि.	१	
			कक्षा:-१	२५		राहात		
			कक्षा:-२	२०		वाल शिक्षक		
			कक्षा:-३	२३		नगर शिक्षक		
						लेखा सहायक		
जम्मा				१२०		विद्यालय सहयोगी		
३	मदरसा दारुल उलुम मोहम्मदीया आ.वि.	रतुवामाई-२	नर्सरी:-	३०	१७	प्रा.वि.	०	
			कक्षा:-१	१४	११	राहात		
			कक्षा:-२	१७	१२	वाल शिक्षक		
						नगर शिक्षक		
						लेखा सहायक		
जम्मा				६१		विद्यालय सहयोगी		
४	एजेजिया आ.वि	रतुवामाई-२	नर्सरी:-	७५	६९	प्रा.वि.	१	
			कक्षा:-१	५३	४२	राहात		
			कक्षा:-२	३०	२६	वाल शिक्षक		
			कक्षा:-३	१७	१३	नगर शिक्षक		
						लेखा सहायक		
जम्मा				१७५		विद्यालय सहयोगी		
५	मदरसा ईस्लामिया मजहरुल उलुम आ.वि	रतुवामाई-५	नर्सरी:-	२५	१८	प्रा.वि.	१	
			कक्षा:-१	१९	१५	राहात		
			कक्षा:-२	१९	१२	वाल शिक्षक		
						नगर शिक्षक		
						लेखा सहायक		
जम्मा				६३		विद्यालय सहयोगी		
६	गोपेश्वर वेदविद्याश्रम	रतुवामाई-१०	नर्सरी:-	०	हाजिर नभएको	प्रा.वि.		
			कक्षा:-१	७		राहात		
			कक्षा:-२	७		वाल शिक्षक		
						नगर शिक्षक		
						लेखा सहायक		
जम्मा				१४		विद्यालय सहयोगी		
७	भीमेश्वर वेदविद्याश्रम	रतुवामाई-९	नर्सरी:-			प्रा.वि.		
			कक्षा:-४	५	५	राहात		
			कक्षा:-५	९	८	वाल शिक्षक		
			कक्षा:-६	२	२	नगर शिक्षक		
			कक्षा:-७	६	६	लेखा सहायक		
जम्मा				२२		विद्यालय सहयोगी		

माध्यमिक विद्यालयहरूको दरबन्दी मिलान

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	ठेगाना	हुनुपर्ने	साविक दरबन्दी	थपघट
१	सरस्वती मा.वि.कल्याणपुर	रतुवामाई-१			
		प्राथमिक	८	९	१ घटाउने
		निमावि	६	५	१ थप
		मावि	५	५	०
२	मा.वि.केन्द्र-२ महादेवा	रतुवामाई-३			
		प्राथमिक	४	१०	६ घटाउने
		निमावि	३	२	१ थप
		मावि	४	३	१ थप
३	मा.वि. झुक्रिया	रतुवामाई-४			
		प्राथमिक	७	८	१ घटाउने
		निमावि	६	६	०
		मावि	५	५	०
४	मा.वि. लेटी गोविन्दपुर	रतुवामाई-५			
		प्राथमिक	७	७	०
		निमावि	३	३	०
		मावि	४	३	१ थप
५	सुनवर्षी मा.वि.	रतुवामाई-५			
		प्राथमिक	४	७	३ घटाउने
		निमावि	३	४	१ घटाउने
		मावि	४	५	१ घटाउने
६	सरस्वती मा.वि.	रतुवामाई-६			
		प्राथमिक	७	७	०
		निमावि	३	४	१ घटाउने
		मावि	४	४	०
७	सिद्धकाली मा.वि.	रतुवामाई-६			
		प्राथमिक	७	११	४ घटाउने
		निमावि	६	३	३ थप
		मावि	५	३	२ थप

८	सौठा मा.वि.	रतुवामाई-६			
		प्राथमिक	६	१३	७ घटाउने
		निमावि	६	४	२ घटाउने थप
		मावि	६	६	०
९	सिजुवा मा.वि.	रतुवामाई-७			
		प्राथमिक	७	८	१ घटाउने
		निमावि	५	५	०
		मावि	४	५	१ घटाउने
१०	दुर्गा मा.वि	रतुवामाई-८			
		प्राथमिक	७	११	४ घटाउने
		निमावि	३	३	०
		मावि	४	३	१ थप
११	सरस्वती मा.वि.	रतुवामाई-८			
		प्राथमिक	७	८	१ घटाउने
		निमावि	५	५	०
		मावि	६	५	१ थप
१२	जनता मा.वि	रतुवामाई-९			
		प्राथमिक	७	१०	३ घटाउने
		निमावि	३	४	१ घटाउने
		मावि	४	३	१ थप
१३	महेन्द्र मा.वि.	रतुवामाई-१०			
		प्राथमिक	७	१२	५ घटाउने
		निमावि	३	४	१ घटाउने
		मावि	६	५	१ थप

थप दरबन्दी-१५

जम्मा थप दरबन्दी-२९

जम्मा फाजिल नगर अनुदान शिक्षक-३७

घटाउने दरबन्दी-४२

जम्मा घटाउने दरबन्दी-६७

फाजिल दरबन्दी-२७

मदर्सो थप-१

विद्यालय विवरण

क्र स	सञ्चालित कक्षा	सामुदायिक	संस्थागत	धार्मिक
१	१-१२	६	५	-
२	१-१०	७	५	-
३	१-८	३	५	-
४	१-५	२५	१२	७
	जम्मा	४१	२७	७

दरबन्दी विवरण:

तह	दरबन्दी	राहत	जम्मा
प्राथमिक	१६४	२१	१८५
निम्न माध्यमिक	४७	११	५८
माध्यमिक(९-१०)	३३	१३	४६
माध्यमिक (११-१२)	०	०	९ उअनुदान .वि .मा.
कुल जम्मा			२९८

यसमा प्राविधिक धार तर्फको प्रशिक्षक र सहायक प्रशिक्षक गरी जम्मा ८ वटा कोटा, नगरपालिकाबाट प्रदान गरिएको स्वयंसेवक शिक्षक ६१वटा र मा.वि. तहमा शिक्षण सहयोग अनुदानका ८ वटा समावेश गरिएको छैन।

दरबन्दी विवरण:

तह	प्रथम श्रेणी	द्वितीय श्रेणी	तृतीय श्रेणी	जम्मा	कैफियत
वाल विकास स. का.	-	-	-	४४	
विद्यालय सहायक	-	-	-	१३	
विद्यालय सहयोगी	-	-	-	४१	
प्राथमिक	२	३४	१०९	१४५	
निम्न माध्यमिक	१	७	३८	४६	
माध्यमिक(९-१०)	०	३	२५	२८	

कुल जम्मा				३१७	
-----------	--	--	--	-----	--

तपशिल बमोजिमका विद्यालयको कक्षा समायोजन गरिएको छः

क्र. सं.	विद्यालयको नाम	ठेगाना	हाल संचालित कक्षा	अब कायम हुने कक्षा	कैफियत
१.	श्री भगवती आ.वि. डोरिया	रतुवामाई-२	१-५	१-४	
२.	श्री जनसेवा आ.वि. काठगडा	रतुवामाई-४	१-५	१	
३.	श्री महाराजथान आ.वि.	रतुवामाई-४	१-५	१	
४.	श्री भानु आ.वि. फोक्टियाटोल	रतुवामाई-४	१-३	१	
५.	श्री ओमकारेश्वर आ.वि.	रतुवामाई-६	१-५	१	
६.	श्री कालिका आ.वि.	रतुवामाई-६	१-५	१	
७.	श्री जनता आ.वि. डांगिटोल	रतुवामाई-७	१-५	१	
८.	श्री हिमालय आ.वि.	रतुवामाई-७	१-५	१-३	
९.	श्री महेन्द्र आ.वि.	रतुवामाई-८	१-८	१-५	
१०.	श्री पाथिभरा आ.वि.	रतुवामाई-८	१-५	१	
११.	श्री कट्टु आ.वि.	रतुवामाई-८	१-५	१	

अनुगमनका क्रममा देखिएका मुख्य समस्याहरुः

१. विद्यालयमा विद्यार्थी संख्या अत्यन्त न्यून हुनु,
२. विद्यालय समयमा विद्यार्थीहरुको उपस्थिति न्यून हुनु,
३. विद्यालय समय भर विद्यालय सञ्चालन नहुनु,
४. विद्यार्थी संख्या तथा उमेर र उचाइ अनुसारका फर्निचरको अभावहुनु,
५. विद्यालयमा स्वच्छ पिउने पानीको व्यवस्था नहुनु,
६. अधिकांश विद्यालयमा शौचालयहरु जीर्ण भएका र भएकाहरुमा पनिसरसफाईको कमि हुनु,
७. विद्यालयमा बालमैत्री सिकाइ सामाग्री अभाव हुनु,
८. विद्यालयमा भएका कम्प्युटर ल्याव, विज्ञान प्रयोगशाला तथा पुस्ताकालयको प्रभावकारी उपयोगनहुनु,
९. गर्मीको समयमा कक्षाकोठामा आवश्यक पंखा नहुँदा पठन पाठन गर्न समस्या हुनु,
१०. विद्यालयको आन्तरिक स्रोत मजबुद नहुँदा विद्यालयले आन्तरिक स्रोतबाट वहन गर्नुपर्ने दायित्व वहन गर्न नसक्नु,

११. कतिपय विद्यालयका शिक्षक कर्मचारी प्रधानाध्यापकहरु विच असमझदारी रहेका कारण विद्यालयको शैक्षिक वातावरण अस्तव्यस्त हुनु,
१२. दिवा खाजाको प्रभावकारी व्यवस्थापन हुन नसक्नु,
१३. विद्यालय IEMIS प्रणालीमा शिक्षक, विद्यार्थी र विद्यालयको सम्पूर्ण विवरण यथार्थपरक प्रविष्ट नगरिएको।

समस्या समधानका उपाय तथा सुझावहरु:

(क) सामुदायिक तथा धार्मिक विद्यालयतर्फ:

१. सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयलाई अनिवार्य विद्यालय ब्यवस्थापन समिति गठन गर्न लगाउने।
२. माध्यमिक तहको लेखा हेर्ने लेखा सहायक कर्मचारीलाई पनि सरुवा गर्नु पर्ने।
३. श्री संस्कृत आ.वि.रतुवामाई-७ लेअंग्रेजी माध्यममा संचालित कक्षा-७ को अनुमति माग गरेकोले सम्बन्धित वडाको मा.वि.को अनुमति लियेमा अनुमति दिनुपर्ने।
४. श्री गोपेश्वर वेद विद्याश्रम रतुवामाई-१० लाई विद्यार्थी संख्या कम भएका कारण श्री भीमेश्वर राधाकृष्ण वेद विद्याश्रम रतुवामाई-९ मा मिलान(मर्ज) गर्नुपर्ने।
५. रतुवामाई-१को श्री जनकल्याणक्षेतन आ.वि. को बाटोको समस्या चाँडो समाधान गर्नुपर्ने।
६. रतुवामाई-१ मा रहेको एजाजिया मदरसालाई थप १ दरबन्दि दिनुपर्ने र थप कक्षाकोठाका लागि भवन निर्माण गर्नुपर्ने।
७. SEE र कक्षा १२ को परीक्षा केन्द्र परिवर्तन गर्नुपर्ने।
८. सम्पूर्ण सामुदायिक विद्यालयमा इ-हाजिरी अनिवार्य लगाउनु पर्ने।
९. कतिपय विद्यालयमा रहेका विज्ञान प्रयोगशाला र कम्प्युटरहरु प्रयोगविहिन रहेकोले कम्प्युटर नरहेको विद्यालयमा वितरण गर्नुपर्ने।
१०. सामुदायिक विद्यालयहरुमा दरबन्दि मिलान गर्दा फाजिलमा परेका नगर शिक्षकहरुलाई विदा गर्ने र सो दरबन्दीवापत् बचेको बजेट शिक्षा सुधार मै अनिवार्य खर्च गर्नु पर्ने।
११. कुनै पनि सामुदायिक विद्यालयका प्र.अ., शिक्षक, कर्मचारी तथा विद्यालय ब्यवस्थापन समितिले कुनै पनि शिर्षकमा सो विद्यालयबाट तलव वा भत्ता निर्णय गरी वा नगरी लियेको भए लिन नपाइने।

१२. दिवाखाजा बिद्यालयले अनिबार्य पकाएर खुवाऊने ब्यवस्था मिलाउनु पर्ने ।

१३. विद्यालयमा जंक फुड र सुर्तिजन्य पदार्थ बेचन पुर्णतया प्रतिबन्ध लगाउने।

(ख) संस्थागत तर्फ:

१. विद्यालयले चारित्रिक प्रमाणपत्रवापत रु.२०००/- भन्दा बढी लिन नपाईने ।

२. विद्यालयको Grading A, B र C हुने। Grading अनुसारको मात्र शुल्क लिन पाउने र तोकेको सेवा सुविधा विद्यार्थी, शिक्षक र अभिभावकलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने । मासिक शुल्क लिए अनुसार र शिक्षकको शैक्षिक योग्यता अनुसार विद्यालयले न्युनतम तलब दिनुपर्ने ।

३. Admission शुल्कको ४०% मात्र वार्षिक शुल्क लिन पाईने र वार्षिक शुल्क मै अतिरिक्त शुल्कहरु (Extra Charges) राख्नुपर्ने ।

४. विद्यालयमा जंक फुड र सुर्तिजन्य पदार्थ बेचन पुर्णतया प्रतिबन्ध लगाउने।

५. सरस्वती पूजा लगायत अन्य पर्व मनाउन न्युनतम स्वेच्छिक चन्दा मात्र लिन पाईने ।

६. विद्यालय व्यवस्थापन समिति अनिवार्य गठन गर्न लगाउने ।

७. विना अनुमति कुनै पनि कक्षा संचालन गर्न नपाईने ।

८. वार्षिक शुल्क लिई सकेपछि परीक्षा शुल्क, टाईवेल्ट, यातायात शुल्क वाहेक अन्य कुनै पनि शुल्क लिन नपाईने ।

९. विद्यालय आफैले पाठ्यपुस्तक, ड्रेस, स्टशनरी लगायत अन्य सामग्री बेचविखन गर्न नपाईने र गर्नुपरे होलसेल मूल्यमा ढुवानी वापत लागेको खर्च मात्र लिई बेचविखन गर्नुपर्ने ।

१०. आफ्नो विद्यालयको इमिस आफ्नै विद्यालयबाट भर्नुपर्ने र अन्य विद्यालयको इमिस भर्न नपाउने ।

निष्कर्ष:

नगरशिक्षा समितिबाट दिएको जिम्मेवारी वहन गर्ने क्रममा विद्यालयको पठनपाठनको समय, र कार्यव्यस्तताको चाप तथा विचमा चाडवाडले गर्दा तोकिएको समयमा प्रतिवेदन पेश गर्न नसकिएको यथार्थता प्रस्तुत गर्न चाहान्छौ। तथापी रतुवामाई नगरपालिका भित्रका सम्पुर्ण विद्यालयको स्थलगत अध्ययन गरी प्राप्त तथ्याङ्कहरुलाई विश्लेषण गरी छोटो समयमा भए पनि प्रतिवेदनलाई अन्तिम रूप प्रदान गरी पेश गरेका छौ।

शिक्षा ऐन २०२८ को दफा ११ को उपदफा (५)को खण्ड (च) बमोजिम दरबन्दी मिलानको कार्य स्थानिय तहलाई दिएको र शिक्षक दरबन्दी मिलान तथा व्यवस्थापन कार्यविधी, २०७६ बमोजिम तराईमाप्रति कक्षा ५० जना विद्यार्थी संख्या तोकिएको भएता पनि हामीले प्रति कक्षा कम्तिमा १० जना र बढीमा ४० जना विद्यार्थी बराबर १ शिक्षक दरबन्दी दिने र प्रति कक्षा १० भन्दा कम विद्यार्थी संख्या भए २ वटा कक्षा बराबर १ दरबन्दीका हिसाबले शिक्षक दरबन्दी र कक्षा मिलान कार्य सम्पन्न गरेका छौं । यसै गरी प्रति कक्षा ४० जना भन्दा बढी विद्यार्थी संख्या भएका कक्षाहरुमा थप १ दरबन्दी का दरले हिसाब मिलान गरिएको छ । यसै गरी कुनै विद्यालयमा जति नै कम विद्यार्थी संख्या भएपनि त्यो विद्यालयलाई पुरै मर्ज नगरी विद्यालयको प्रशासनिक कार्य संचालन सहजताका लागि कक्षा १ सम्म राखी अन्य कक्षाहरु मात्र मिलान गरिएको छ । साथै एक दरबन्दी रतुवामाई-१ अन्तर्गत संचालित एजेजिया मदरसालाई थप १ दरबन्दी प्रदान गरिएको छ । यसरी कुल नगर अनुदान शिक्षक संख्या ६२ मध्ये जम्मा ३७ वटा फाजिल रहेको देखिन्छ ।

विद्यालयहरुको शैक्षिक गुणस्तर वृद्धि गर्न समय समयमा अनुगमन हुनु पर्ने कुरा सरोकारवालाबाट प्राप्त सुझावमा पाइएको छ । तसर्थ विद्यालयमा गरिने लगानीलाई प्रतिफलसँग जोडी मूल्याङ्कन गर्नु पर्ने देखिन्छ । यसका लागि प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएका समाधानका उपायहरु कार्यान्वय गर्न सकेमा धेरै हदसम्म शैक्षिक सुधार हुने कुरामा यो अनुगमन टोलीले विश्वास लिएको छ ।

अनुगमन समिति:

१.संयोजक: श्री हरी बहादुर राई (सामाजिक विकास समिति संयोजक).....

२.सदस्य: श्री जीवन पनेरु (नगर शिक्षा समिति सदस्य).....

३.सदस्य: श्री कृष्णप्रसाद ढकाल (नगर शिक्षा समिति सदस्य).....

४.सदस्य: श्री टुकबहादुर कार्की (नगर शिक्षा समिति सदस्य).....

५.सदस्य-सचिव: श्री रविन्द्र कुमार पण्डित (शिक्षा शाखा प्रमुख).....

आमन्त्रित सदस्य:(१)श्री नवराज थापा(प्राविधिक सहायक).....

